

1. Pojem *noblesse oblige* označuje

A) moralno dolžnost bogatih in uspešnih, da poskrbijo za blaginjo deprivilegiranih v svoji državi ali skupnosti*

B) dejstvo, da se današnje kozmopolitske elite ne identificirajo z nacionalno državo in so vse manj pripravljene prispevati za blaginjo sodržavljanov
C) dejstvo, da osebe, ki so hitro obogatele, pogosto nerazsodno ravnaajo s pridobljenim bogastvom
D) dejstvo, da je eden od predpogojev države blaginje progresivna obdavčitev državljanov

2. Oznaka »entitlement theory« se nanaša na

A) kritiko kolonializma
B) razlago družbenih vzrokov lakote*
C) ideologijo, ki je spodbujala nastanek neodvisnih latinskoameriških držav
D) razlago državljanskih pravic v sodobnih nacionalnih državah

3. Za »post-turiste« naj bi bilo značilno, da

A) se praviloma ponovno vračajo v kraje, kjer so se kot turisti dobro počutili
B) zavračajo množični turizem in se podajajo le v turistično neznane kraje
C) imajo refleksiven in s tem tudi ironičen odnos do svojih turističnih izkušenj*
D) se zavedajo, da je turizem le prikrita oblika neokolonializma

4. Katerega od virov gospodarske rasti v glavnem niso imeli na voljo Japonska in azijski tigri?

A) poceni delovna sila
B) tuje investicije
C) obilni naravni viri*
D) spodbudne notranjepolitične razmere

5. Eden od neposrednih razlogov za zaostrovanje kontrole nad mednarodnimi migracijami je bila uvedba potnih listov. Ti so se po celem svetu uveljavili

A) na začetku devetnajstega stoletja
B) po letu 1989, tj. po propadu socialističnih režimov
C) na začetku dvajsetega stoletja*
D) v devetnajstem stoletju v Aziji, v Evropi pa v dvajsetem stoletju

6. Korejska vojna je potekala

A) v času prve svetovne vojne
B) med drugo svetovno vojno
C) v petdesetih letih prejšnjega stoletja*
D) med 1963 in 1975

7. V teoriji nove mednarodne delitve dela (the new international division of labour), katere avtorji so Fröbel in sodelavci, ima pomembno mesto ideja, da

A) bodo neenakosti med centrom in periferijo svetovnega sistema postopoma izginile

B) se z ekonomsko globalizacijo povečuje moč nacionalnih držav, zmanjšuje pa moč transnacionalnih družb

C) nova mednarodna delitev dela ustvarja »globalizacijske luzerje« tudi v gospodarsko razvitih družbah*

D) je selitev kapitala v države svetovne periferije pomembno vplivala na izboljšanje življenjskega standarda tamkajšnjega prebivalstva

8. Brettonwoodski sporazum, ki je pomembno prispeval k ekonomski globalizaciji, je bil sklenjen

A) po koncu prve svetovne vojne
B) med drugo svetovno vojno*
C) po razpadu socialističnih režimov, tj. po letu 1989
D) po kubanski krizi leta 1962
E) po mehiški revoluciji

9. Pojem civilna družba (civil society) praviloma označuje

A) Družbe oziroma države, ki medsebojne konflikte rešujejo s pogajanjem in ne z vojaškimi spopadi
B) Z nizko stopnjo kriminalitete
C) Mrežo političnih skupin in volonterskih združenj, ki zapolnjujejo prostor med posamezniki in državo*
D) Zahodnoevropske družbe, ker so s svojim globalnim vplivom preoblikovale kulturo vseh ostalih delov sveta.

10. Kritiki Marxovaga pojmovanja razredov v kapitalistični družbi so – med drugim – poudarjaljali, da (se) je Marx

A) podcenjeval pomen konfliktov med razredi
B) precenjeval vlogo kulturnega kapitala kot dejavnika oblikovanja razredov
C) pri opredelitvi družbenih razredov preveč zgledoval po M. Webru
D) podcenjeval družbeni pomen srednjih razredov*

11. Oznaka deindustrializirane države (de-industrialising countries) se nanaša na države (,)

A) ki so v zgodnjem obdobju industrializacije, pri čemer ni jasno ali bo industrializacija uspešna ali ne (npr. nekatere države Latinske Amerike)
B) ko se že industrializirane, vendar se soočajo z upadom industrijske proizvodnje*
C) kjer gospodarski razvoj spodbuja in usmerja država (npr. nekatere države JV Azije)
D) ki imajo vse možnosti za hiter gospodarski razvoj, vendar pa teh možnosti ne znajo izkoristiti.

12. Ena od pomembnih značilnosti azijskih razvojno naravnanih držav (developmental states) je

A) prizadevanje za odpravo tržne ekonomije in vpeljavo planske ekonomije
B) močna vloga ekonomske birokracije pri usmerjenju gospodarstva*
C) prizadevanje za vzpostavitev države blaginje po nemškem zgledu

D) podrejanje gospodarske rasti političnim ciljem, zlasti doseganju družbene pravičnosti

13. Mednarodni turizem je v močnem vzponu od

- A) konca druge svetovne vojne
- B) šestdesetih let (1960) prejšnjega stoletja*
- C) konca prve svetovne vojne
- D) od devetdesetih let (1990) prejšnjega stoletja

14. Kateri od naštetih pojmov je v vsebinskem pogledu najbolj podoben pojmu kreolizacija?

- A) hibridizacija*
- B) gentrifikacija
- C) pavperizacija
- D) latinoamerikanizacija.

15. Kdo je avtor teze o spopadu civilizacij?

- A) K. Marx
- B) S. Huntigton*
- C) B. Clinton
- D) J. V. Stalin

16. Za migracije, ki temeljijo na strategiji "dvojnega sistema (dual system)", je značilno, da

- A) se osebe, ki so migrirale v mesta, preživljajo z aktivnostmi v neformalnem sektorju in z obdelovanjem vrta okrog svoje hiše
- B) osebe, ki so migrirale v mesta, ohranjajo tesne ekonomske in emocionalne vezi s svojimi sorodniki na podeželju*
- C) se visoko izobraženi migranti počutijo "doma" tako v državi, v katero so migrirali, kot v državi, iz katere so migrirali
- D) imajo osebe, ki so se priselile v mesta, v novem okolju visok ugled in nizek ugled v podeželskem okolju, iz katerega izvirajo

17. K. Marx je v svoji analizi kapitalizma ugotavljal, da

- A) je kapitalizem evropski pojav in da bo v glavnem ostal omejen na Evropo
- B) kapitalizem zaradi razrednih konfliktov, ki jih poraja, nima globalizacijskih potencialov
- C) je kapitalizem zaradi svoje ekonomske ekspanzivnosti nujno globalizacijsko naravnano*
- D) je v interesu kapitalističnega razreda krepitev solidarnosti v nacionalne države, ne pa ekspanzija na globalni ravni

18. Družbene razmere, v katerih se je (lahko) pojavila sociologija kot samostojno raziskovalno področje, je pomembno zaznamoval/a/o

- A) razpad socialističnih režimov v srednji in vzhodni Evropi
- B) kulturna globalizacija v drugi polovici dvajsetega stoletja
- C) odkritje Amerike
- D) Francoska revolucija*

19. Suženstvo je bilo v ZDA odpravljeno

- A) na začetku dvajsetega stoletja
- B) v drugi polovici osemnajstega stoletja
- C) sredi devetnajstega stoletja*
- D) suženstvo je obstajalo samo v Latinski Ameriki, ne pa v ZDA

20. V kateri razlagi procesov v svetovni družbi ima zelo pomembno mesto pojem "neenaka menjava (unequal exchange)"

- A) Teorija nepravilne menjave
- B) Teorija svetovnega sistema*
- C) Teorija neenake menjave
- D) Neoliberalistično pojmovanje mednarodnih odnosov